

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 38C/167/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112212294
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Centková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2017:7112212294.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Jarmilou Centkovou v spore žalobcu : A. KON TIKI, IČO: 143 99 121 so sídlom Slovenskej jednoty 33, Košice, zastúpeného H. proti žalovanému Z. Košice, v zastúpení JUDr. Vincent Lechman, advokát so sídlom Popradská 80, Košice o zaplatenie 295,11 EUR s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný má n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré žalobca zaplatí do 3 dní od doručenia uznesenia, ktorým súd I. inštancie rozhodne o tejto náhrade.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 9.5.2012 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 295,11 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 18.11.2010 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobca svoj nárok skutkovo odôvodnil tým, že spoločnosť KON TIKI SLOVAKIA s.r.o., IČO: 365 72 527 uzavrela so žalovaným dňa 5.5.2008 Pracovnú zmluvu na dobu určitú do 5.5.2009 a následne bola táto zmluva na základe súhlasného prejavu vôle oboch strán predĺžená na dobu neurčitú, pričom žalovaný sa stal v priebehu trvania pracovného pomeru vedúcim skladu v obchodných priestoroch na J. Spolu s pracovnou zmluvou bola medzi spoločnosťou KON TIKI SLOVAKIA s.r.o. a žalovaným uzavretá aj Dohoda o hmotnej zodpovednosti za zverené hodnoty a zásoby v sklade v mieste výkonu práce. V mesiaci jún 2010 došlo k inventúre v sklade spoločnosti KON TIKI SLOVAKIA s.r.o, kde bol dňa 27.10.2010 odovzdaný konečný súpis inventúrnych rozdielov na tovare zo strany fakturačného a kontrolného oddelenia tejto spoločnosti a bolo vyčíslené manko na zverenom tovare v sume 442,66 EUR. Keďže žalovaný pracoval ako vedúci skladu, zodpovedá za vzniknuté manko v dvojnásobnej miere a jeho celkový podiel predstavuje sumu 295,11 EUR, ktorý pozostáva z hodnoty zásob vo výške 74,50 EUR a ušlom zisku v hodnote 220,61 EUR. O vzniknutej škode bol žalovaný upovedomený písomným oznámením o spôsobenej škode doporučenou zásielkou odoslanou 18.11.2010 spolu s výzvou na úhradu dlžnej sumy, avšak k záväzku nedošlo, preto si žalobca uplatnil tento nárok prostredníctvom žaloby na tunajšom súde. Zo strany spoločnosti KON TIKI SLOVAKIA s.r.o. došlo dňa 24.4.2012 k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu na základe Dohody o postúpení pohľadávky.

3. Na tieto skutkové tvrdenia žalobca označil dôkazy : Pracovná zmluva žalovaného zo dňa 5.5.2008, Dohoda o hmotnej zodpovednosti zo dňa 5.5.2008, Súpis odovzdaných inventúrnych rozdielov zo dňa 27.10.2010, Upovedomenia o škode na zverených hodnotách, podací lístok zo dňa 18.11.2010, Predžalobná výzva, podací lístok zo dňa 30.12.2011, Výpis zo živnostenského registra žalobcu, Upovedomenie žalovaného o postúpení pohľadávky a podací lístok zo dňa 27.4.2012.

4. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 14.3.2014, k žalobe v písomnom podaní doručenom súdu dňa 31.3.2014 uviedol, že nárok žalobcu v celom rozsahu neuznáva.

5. Svoje tvrdenie skutkovo odôvodnil tým, že pracovný pomer medzi ním a právnym predchodcom žalobcu vznikol dňom 5.5.2008, kde ako druh práce bola dohodnutá pracovná pozícia - R. a nikdy medzi ním a právnym predchodcom žalobcu neboli uzavreté žiadne dohody o zmene pracovného pomeru v dojednanej písomnej forme o zmene pracovnej pozície zo R.. Rovnako aj v Dohode o hmotnej zodpovednosti z 5.5.2008 žalovaný a právny predchodca žalobcu uviedli, že žalovaný prevzal funkciu R. Žalobca tvrdí, že žalovaný prevzal zodpovednosť za zverené hodnoty a zásoby v sklade v mieste výkonu práce, avšak písomná dohoda o hmotnej zodpovednosti predpokladá k prevzatiu hmotnej zodpovednosti vykonanie inventúry, pričom v čase vzniku jeho pracovného pomeru nebola vykonaná inventúra, ktorú pre vznik hmotnej zodpovednosti účastníci dohody dojednali, v danej veci chýba moment zverenia hodnôt určených na vyúčtovanie do dispozície žalovaného, na základe čoho mu nevznikla povinnosť vyúčtovať nezverené hodnoty. K výške škody uviedol, že žalobca ju preukazuje Súpisom odovzdaných inventúrnych rozdielov, ktorý bol vyhotovený fakturačným a kontrolným oddelením právneho predchodcu žalobcu ku dňu 27.10.2010, teda skoro po piatich mesiacoch po vykonanej inventúre v júni 2010, pričom k uvedenému dňu boli vyhotovené ďalšie 4 súhrnné správy a cena jednotlivých položiek je vyčíslená predajnou cenou, teda nezodpovedá skutočnej cene veci v čase vzniku škody a zároveň nie je zrejmé, medzi kým a koľkými ostatnými zamestnancami žalobca rozdeľoval mieru zavinenia. K sume, ktorú žalobca uplatňuje ako ušlý zisk vo výške 220,61 EUR žalovaný poukázal na ustanovenie § 186 ods. 3 Zákonníka práce, podľa ktorého môže zamestnávateľ okrem skutočnej škody požadovať aj náhradu ušlého zisku vtedy, ak škoda bola spôsobená úmyselne, preto je žalobca povinný preukázať úmyselné zavinenie žalovaného pri vzniku škody. Ďalej poukázal na to, že zo strany zamestnávateľa došlo voči žalovanému výlučne k oznámeniu výšky škody listom zo dňa 18.11.2010, ale nie k prerokovaniu škody. V závere súhrne uviedol, že vznik zodpovednosti u žalovaného za zverené hodnoty vylučujú nasledujúce skutočnosti : 1.nevykonanie inventúry v čase prevzatia zodpovednosti za zverené hodnoty dňa 5.5.2008, 2.nevykonanie inventúry v čase skončenia pracovného pomeru medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu ku dňu 29.10.2010, 3.neexistencia dohody o hmotnej zodpovednosti na pracovnú pozíciu Y. 4.absencia dôkazu o skutočnosti, že tovar uvedený v prílohe žaloby, žalovaný skutočne prevzal, 5.absencia inventúrneho súpisu a inventarizačného zápisu k inventúre vykonanej v mesiaci jún 2010, 6.nevytvorenie vhodných pracovných podmienok hospodárenia so zverenými hodnotami.

6. Na svoje skutkové tvrdenia žalovaný navrhol vykonať dôkazy : súdny spis 13Cpr/3/2012.

7. Súd vo veci vydal platobný rozkaz pod sp. zn. 37Ro/256/2012 dňa 29.5.2012, v ktorom zaviazal žalovaného k zaplateniu žalovanej sumy v celom rozsahu s príslušenstvom a náhradou trov konania, ktorý však bol uznesením zo dňa 8.6.2012 zrušený z dôvodu, že žalovanému nebolo možné doručiť tento vydaný platobný rozkaz.

8. Žalovaný dňa 2.9.2014 súdu doručil návrh na spojenie veci na spoločné konanie, ktoré sú vedené pod sp. zn. 25C/140/2012, sp. zn. 38C/167/2012 a sp. zn. 38Cpr/2/2012, ktorý súd uznesením pod sp. zn. 38C/167/2012-81 dňa 24.11.2014 zamietol. Žalovaný podal odvolanie proti tomuto uzneseniu, o ktorom Krajský súd v Košiciach rozhodol Uznesením pod sp. zn. 3Co/73/2015-105 dňa 30.12.2015 tak, že odmietol odvolanie žalovaného.

Súd v y k o n a l navrhované dôkazy a po ich vyhodnotení za p r e u k á z a n é skutkové okolnosti považuje:

9. Zmluvou o postúpení pohľadávky spoločnosť KON TIKI SLOVAKIA s.r.o., IČO:36 572 527, so sídlom Slovenskej jednoty 33 Košice (ďalej v texte „právny predchodca žalobcu“) ako postupca dňa 24.4.2012 postúpil pohľadávku voči žalovanému vo výške 295,11 EUR na žalobcu, ako na postupníka, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto spore.

10. Dňa 5.5.2008 právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným Pracovnú zmluvu na dobu určitú do 4.5.2009, na základe ktorej žalovaný od 5.5.2008 mal dohodnutú prácu s miestom výkonu práce J. na pracovnej pozícii R., v rozsahu: vykonávanie všetkých prác a činností, ktoré s predmetom činnosti zamestnávateľa bezprostredne súvisia. Zmluva bola súhlasným prejavom zmluvných strán predĺžená na dobu neurčitú.

11. V ten istý deň, dňa 5.5.2008 právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli aj Dohodu o hmotnej zodpovednosti na pracovnú pozíciu „, na základe ktorej žalovaný prevzal na základe inventúry hmotnú zodpovednosť a súčasne sa v bode 2. dohody žalovaný zaviazal všetky hodnoty riadne a bežne vyúčtovať a zároveň urobiť všetko, aby nevznikli škody na zverenom majetku. Prehlásil tiež, že preberá na základe tejto dohody hmotnú zodpovednosť za prevzaté a zverené hodnoty uvedené v bode 1 ako aj hodnoty, ktoré prevezme v súvislosti s vykonaním svojej funkcie, prevzal zodpovednosť za prípadný schodok na týchto hodnotách, pokiaľ by nepreukázal, že tento schodok nezavinil. Pre prípad účtovného

schodku na zverených hodnotách, za ktoré prevzal hmotnú zodpovednosť, sa žalovaný zaviazal nahraďiť ho v plnej finančnej hodnote. V bode 4 tejto dohody sa právny predchodca žalobcu, ako zamestnávateľ zaviazal vytvoriť a dodržiavať také podmienky, ktoré by pracovníkovi umožňovali riadne vykonávať funkciu spojenú s hmotnou zodpovednosťou.

12. Podľa Súhrnnej správy inventúrneho manka k 30.6.2010, ktoré vykonalo fakturačné a kontrolné oddelenie spoločnosti KON TIKI SLOVAKIA s.r.o., bolo zistené manko vo výške 442,66 EUR, ktoré pozostáva zo sumy manka v cenách nákupu, vrátane DPH vo výške 111,75 EUR a zo sumy 330,91 EUR ako ušlého zisku.

13. Listom zo dňa 30.12.2011 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k zaplateniu sumy 295,11 EUR ako podielu z celkovej sumy manka 442,66 EUR, pretože ako Y. zodpovedá za manko v dvojnásobnej miere v lehote do 5 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Podľa predloženej listovej doručky, bola uvedená listina doručená žalovanému službou vlastných dňa 31.12.2011.

14. Listom zo dňa 25.4.2012 (ktorý bol žalovanému doručený do vlastných rúk dňa 30.4.2012) právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že jeho pohľadávka v celkovej výške 295,11 EUR bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok postúpená na postupníka, A. - KON TIKI. Táto listina bola podľa poštovej doručky doručovaná službou.

15. Z obsahu súvisiacich spisov súd zistil, že v spore žalobcu o zaplatenie 2.431,14 EUR s príslušenstvom vedenom pred Okresným súdom Košice I. pod sp. zn. 25C/140/2012 (žaloba bola podaná dňa 9.5.2012) si žalobca uplatnil voči žalovanému dvojnásobnú mieru zodpovednosti za vzniknuté manko, pričom táto suma pozostáva z hodnoty zásob vo výške 1.038,67 EUR a z ušlého zisku vo výške 1.392,77 EUR, ktoré manko bolo zistené po inventúre v mesiaci január 2010 v sklade právneho predchodcu žalobcu. Žalobca podal návrh na začatie konania.

16. Ďalej v spore žalobcu o zaplatenie 309,37 EUR s príslušenstvom vedenom pred Okresným súdom Košice I. pod sp. zn. 35Cpr/2/2012 (žaloba bola podaná dňa 9.5.2012) si žalobca uplatnil voči žalovanému dvojnásobnú mieru zodpovednosti za vzniknuté manko, pričom táto suma pozostáva z hodnoty zásob vo výške 136,84 EUR a z ušlého zisku vo výške 172,53 EUR, ktoré manko bolo zistené po inventúre v mesiaci apríl 2010 v sklade právneho predchodcu žalobcu.

17. Právny zástupca žalovaného namietal absolútnu neplatnosť Dohody o hmotnej zodpovednosti zo dňa 5.5.2008 pre rozpor §37 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na ustanovenie § 1 ods. 4 Zákonníka práce z dôvodu jej neurčitosti, nakoľko z nej nie je možné vyvodiť, za čo presne mal žalovaný niesť hmotnú zodpovednosť, žiadna inventúra nebola k vzniku dohody vykonaná, čiže nie je zrejmý rozsah zodpovednosti žalovaného, za aké zverené hodnoty vznikla zodpovednosť. Žalobca nespĺnil zákonnú požiadavku, ktorá vyplýva z ustanovenia § 184 Zákonníka práce, a to tá skutočnosť, že pri vzniku dohody nebola vykonaná inventarizácia. Pokiaľ ide o uplatnenú výšku hmotnej zodpovednosti ako dvojnásobnej sumy, nikdy nebola podpísaná dohoda o tom, že by sa žalovaný stal Y. Okrem toho tvrdil, že žalobca mu nevytvoril vhodné pracovné podmienky na to, aby mohol dbať na zverené hodnoty bez rizika ich strát, resp. kontrolovať ich obeh, keďže sa tam pohybovalo viacej osôb, viacej zamestnancov. Okrem toho nie je zrejmé, kedy presne bola v mesiaci jún 2010 vykonaná inventúra, kto ju vykonal, v akom rozsahu a kto ju podpísal. Pokiaľ ide o uplatnenie ušlého zisku vo výške 220,61 EUR, tak nie je preukázané, že žalovaný spôsobil škodu úmyselne, ako to vyžaduje ustanovenie § 186 ods. 1, 3 Zákonníka práce.

18. Konateľ žalobcu vo svojej výpovedi dňa 19.1.2017 uviedol, že žalovaný pracoval v jeho spoločnosti na základe pracovnej zmluvy a zodpovedal za zverené hodnoty na základe dohody o hmotnej zodpovednosti na pozícii najprv R. potom na pozícii Y. na J., a že pri nástupe žalovaného do zamestnania, resp. pri podpise dohody o hmotnej zodpovednosti bola pravdepodobne vykonaná inventúra, ktoré sa robili minimálne raz ročne. K pracovným podmienkam uviedol, že tieto boli vytvorené v zmysle zákona, pričom žalovaný nikdy žiadne výhrady nemal a neoznámil napriek tomu, že sa stretávali raz za týždeň, niekedy raz za mesiac.

19. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 19.1.2017 uviedol, že zamestnávateľ po celý čas nemal voči nemu žiadne výhrady, a to ani potom, ako mu zamestnávateľ ústne oznámil, že sa stal Y. Po nástupe do zamestnania, pri podpise dohody o hmotnej zodpovednosti s ním nebola vykonaná inventúra. Jedenkrát spochybnil platnosť dohody o hmotnej zodpovednosti pri prvej krádeži, v roku 2010 písomne, kedy vytkol zlé zabezpečenie budovy, nedostatočné podmienky na zabezpečenie hodnôt, chýbajúce mreže, kamery. Inventúry u žalobcu sa vykonávali raz ročne, ale nevie o tom, že by bol podpísal inventúrny súpis z júna 2010. Keď bol žalovaný počas dňa mimo pracoviska, pracovisko bolo zabezpečené tak, že kľúče od skladu zostali kolegovi, ktorý tam práve bol, napr. J., alebo iným. V rokoch 2008, 2009 bol sklad stále otvorený, až od júna 2010 sa začal sklad zamykať. Do skladov teda mohol hocikto prísť aj počas pracovnej doby, napr. obchodníci, chodili si pozerať novinky, chodil tam bežne aj

pán F. pričom nie stále bol žalovaný pri ich vstupe prítomný, chodili tam nielen s jeho vedomím, ale aj bez jeho vedomia, s čím žalovaný nesúhlasil, oznámil to nadriadenému J. na porade. Do hlavných priestorov boli proti požiarne dvere na guľu, ktoré boli počas pracovného dňa väčšinou otvorené, a všetky ostatné už boli len obyčajné dvere a všetky boli pootvárané. Na sklade, kde boli uložené hry boli mreže, ale to všetko počas dňa bolo otvorené. V čase, keď bol dovezený tovar, tak tento sa prevzal pred sklado, v priestoroch ako sú chodby a kancelárie, a potom sa uskladnil do skladu. Tovar preberal žalovaný, ale aj pán L., avšak dodatočne musel žalovaný, ako R. podpísať dodacie listy. Následne bol tovar expedovaný do predajní potom, ako sa tovar prichystal podľa objednávok podľa dodacieho listu, zabalil sa, a poslal kuriérom, čo mal na starosti väčšinou pán L.. Kľúče od skladu boli na zväzku, ktorý mali skladníci, t.j. žalovaný alebo pán Y.

20. Svedok Z. dňa 19.1.2017 uviedol, že u žalobcu pracoval ako skladník, pričom žalovaný bol jeho X.. Žiadne extra špeciálne zabezpečenie skladu tam nebolo, tam, kde boli uložené hry, sa nachádzali mreže, ale zvyšok tohto priestoru boli len obyčajné dvere s klasickou zámkou. Chýbal tam kamerový systém, boli tam nevyhovujúce staré okná, na čo upozorňovali pána F., ktorý povedal, že sa to nedá opraviť. Hry boli umiestňované v miestnosti, ktorá bola zabezpečená brámkou - mrežami a zvyšok, čo sa týka konzol, tak tieto boli umiestnené v miestnostiach, kde boli len obyčajné klasické dvere, od ktorých mal väčšinou kľúče pán E., keď nebol v práci, tak svedok, kópie kľúčov ktoré mali byť, mal pán F. a potom tie neboli. Bol to jeden zväzok kľúčov a tam boli všetky kľúče. Vymenili kľúče od zámkov bez vedomia zamestnávateľa potom, ako nadobudli podozrenie, že miznú veci, bolo to bezpečnostné opatrenie, pretože sa bežne stávalo, že pán F. si zobral zo skladu nejaké veci a im nič nepovedal, ktoré potom chýbali. Urobili to v roku 2010 preto, že oni mali byť zodpovední za tovar v hodnote niekoľko tisíc eur, ale bez toho, aby im dali vedieť bežne u pána F. zostali nejaké hry, ktoré si chcel pozrieť a potom ich nevrátil, alebo aj u hráčov zostali hry na stoloch, a rovnako aj u obchodníkov. V čase, keď mali rozdelenie, každý deň chodili do skladu o 11.00, o 13.00 hod., vybrať tovar išli naraz, ale stávalo sa, že potrebovali ísť do skladu častejšie. K inventúram uviedol, že bol pri nich prítomný a konali sa raz ročne, v prípade nedostatkov sa to riešilo peňažnými zrážkami, ale stávalo sa aj, že pri inventúre boli zistené aj prebytky. K predloženému inventúrnemu súpisu svedok uviedol, že ide o zoznam hier, ktorý sa nachádzal v softwari, a keďže na ňom chýba jeho podpis, tak to muselo byť vytlačené bez podpisu a bez podpisovania, pretože takýto zoznam vždy podpisovali všetci, t.j. fakturant, dvaja skladníci, fakturantka, ktorá tiež vtedy s nimi pracovala na každej strane. Svedok ďalej uviedol, že pred júnom 2010 skladové priestory počas bežného dňa boli zamknuté, okrem jednej miestnosti, kde pripravovali hry na rozdelenie, tá bola otvorená, t.j. tam kde boli uložené hry, tam to bolo otvorené, ale tam kde boli konzoly, tam boli zatvorené. V čase, keď žalovaný opustil pracovisko, tak hlavný prístup do skladu mal len svedok, ale niekedy mu vypomáhali v sklade aj napr. fakturant pán L.

Súd spor právne posúdil podľa nasledujúcich ustanovení zákona :

21. Keďže v konaní ide o nárok žalobcu voči žalovanému, ktorý vznikol z pracovnoprávneho vzťahu vzniknutého dňa 5.5.2008 aplikoval súd na tento prípad Zákonník práce č.311/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.9.2007 do 11.6.2008, ďalej v texte len „Zákonníka práce“.

22. Podľa § 182 ods.1 Zákonníka práce ak zamestnanec prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovednosť za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok. V dohodách sa môže so zamestnancami súčasne dohodnúť, že ak budú pracovať na pracovisku s viacerými zamestnancami, ktorí uzatvorili dohodu o hmotnej zodpovednosti, zodpovedajú s nimi za schodok spoločne (spoločná hmotná zodpovednosť).

23. Podľa § 182 ods.2 Zákonníka práce dohoda o hmotnej zodpovednosti sa musí uzatvoriť písomne, inak je neplatná.

24. Podľa § 182 ods.3 Zákonníka práce zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

25. Podľa § 183 ods.1 Zákonníka práce zamestnanec, ktorý uzatvoril dohodu o hmotnej zodpovednosti, môže od nej odstúpiť, ak sa preraďuje na inú prácu, zaraďuje na iné pracovisko, prekladá alebo ak zamestnávateľ v čase do jedného mesiaca po tom, čo dostal jeho písomné upozornenie, neodstráni nedostatky v pracovných podmienkach, ktoré bránia riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami. Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti môže zamestnanec od dohody odstúpiť, ak je na pracovisku zaradený iný zamestnanec alebo ustanovený iný vedúci, prípadne jeho zástupca. Odstúpenie sa musí oznámiť zamestnávateľovi písomne.

26. Podľa § 183 ods.2 Zákonníka práce dohoda o hmotnej zodpovednosti zaniká dňom skončenia pracovného pomeru alebo dňom odstúpenia od tejto dohody.

27. Podľa § 184 ods.1 Zákonníka práce inventarizácia sa musí vykonať pri uzatvorení dohody o hmotnej zodpovednosti, pri jej zániku, pri preradení zamestnanca na inú prácu alebo na iné pracovisko, pri jeho preložení a pri skončení pracovného pomeru.

28. Podľa 191 ods.1 Zákonníka práce zamestnávateľ môže požadovať od zamestnanca náhradu škody, za ktorú mu zamestnanec zodpovedá. Požadovanú náhradu škody určí zamestnávateľ.

P r á v n e p o s ú d e n i e :

29. Zo znenia ust. § 182 Zákonníka práce vyplýva, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách je, aby medzi zamestnancom, príp. s viacerými zamestnancami na spoločnom pracovisku, a zamestnávateľom bola uzatvorená platná dohoda o hmotnej zodpovednosti (spoločnej hmotnej zodpovednosti), ako aj vznik škody vo forme schodku na hotovosti, ceninách, tovare, zásobách materiálu alebo iných hodnotách, ktoré zamestnávateľ zamestnancovi zveril na vyúčtovanie.

30. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca ako zamestnávateľ a žalovaný, ako zamestnanec dňa 5.5.2008 platne uzavreli písomnú Pracovnú zmluvu na pracovnú pozíciu R., s miestom výkonu práce J. na dobu určitú do 4.5.2009.

31. Podľa § 71 ods. 1 Zákonníka práce pracovný pomer uzatvorený na určitú dobu sa skončí uplynutím tejto doby.

32. Podľa § 71 ods. 2 Zákonníka práce ak zamestnanec pokračuje po uplynutí dohodnutej doby s vedomím zamestnávateľa ďalej vo výkone práce, platí, že sa tento pracovný pomer zmenil na pracovný pomer uzatvorený na neurčitý čas, ak sa zamestnávateľ nedohodne so zamestnancom inak.

33. Keďže sporné strany v spore potvrdili vzájomnú dohodu o predĺžení pracovného pomeru žalovaného nad dobu dohodnutú v pracovnej zmluve, došlo v zmysle § 71 ods. 2 Zákonníka práce automaticky k zmene pracovného pomeru na neurčitý čas.

34. Žalobca tvrdil, že žalovaný pracoval na pracovnej pozícii Y., čo vo výpovedi potvrdil aj žalovaný tvrdením, že „žalobca mu to raz ústne oznámil“.

35. Podľa § 54 Zákonníka práce dohodnutý obsah pracovnej zmluvy možno zmeniť len vtedy, ak sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodnú na jeho zmene. Zamestnávateľ je povinný zmenu pracovnej zmluvy vyhotoviť písomne.

36. Pri uzatváraní pracovnej zmluvy musí dôjsť medzi zamestnancom a zamestnávateľom k dohode o druhu práce, na ktorý sa zamestnanec prijíma, o mieste výkonu práce, o dni nástupu do práce a o mzde. Ide o podstatné náležitosti, ktoré podmieňujú platnosť pracovnej zmluvy. Vymedzenie druhu práce má v praxi veľký význam z hľadiska právnej istoty zamestnanca, pokiaľ ide o vykonávanie dohodnutej práce i z hľadiska možností zamestnávateľa rozširovať alebo zužovať okruh pracovných povinností zamestnanca, či dokonca preradiť ho na úplne inú prácu. Druh práce má obsahovať stručnú charakteristiku, aby sa zamedzilo možnosti meniť ho bez súhlasu zamestnanca.

37. Štandardne sa ako druh práce uvádza názov pracovnej pozície. Druh práce je však možné vymedziť aj priamym pomenovaním práce (napr. vedenie účtovníctva). Správne vymedzenie druhu práce a jeho charakteristika má vplyv najmä na rozsah povinností zamestnanca a tiež možnosť zamestnávateľa v rámci dohodnutého druhu práce so zamestnancom disponovať. Ak bude druh práce dojednaný veľmi úzko a popis konkrétnych činností bude obsiahnutý priamo v pracovnej zmluve, možnosť zamestnávateľa meniť úlohy zamestnanca bude značne obmedzená.

38. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že strany sporu dňa 5.5.2008 uzavreli písomnú Pracovnú zmluvu a aj Dohodu o hmotnej zodpovednosti, v ktorej bol druh práce dojednaný veľmi úzko, konkrétne, na základe ktorej žalobca zaradil žalovaného na pracovnú pozíciu R. a v tomto rozsahu žalovaný prevzal aj hmotnú zodpovednosť. Preto žalobca nemohol jednostranne, iba ústnym oznámením žalovanému zmeniť jeho pracovnú pozíciu R. na vU., nakoľko s touto zmenou bola spojená aj zmena rozsahu zodpovednostného vzťahu vyplývajúceho z Dohody o hmotnej zodpovednosti z 5.5.2008, o ktorej zmene sa nijako nedohodli.

39. Preto súd dospel k záveru, že jednostranná zmena pracovnej pozície u žalovaného zo skladníka na vedúceho skladu, vykonaná ústnym oznámením žalobcu žalovanému, je neplatná.

S t a n o v i s k o z o s ú d n e j p r a x e :

40. Ak v pracovnej zmluve nebol druh práce dohodnutý ako výkon konkrétne určenej jedinej pracovnej činnosti, ale bol vymedzený okruhom pracovných činností, ktoré má pracovník vykonávať, potom pridelenie inej než dosiaľ vykonávanej pracovnej operácie, v rámci daného vymedzenia, nemožno považovať za zmenu dojednaných pracovných podmienok v zmysle § 36 ods. 2 ZP, teraz § 54 ZP (R 7/1980).

41. Dohoda o hmotnej zodpovednosti môže byť individuálna, t.j. zamestnávateľ uzatvorí dohodu s jedným zamestnancom, alebo spoločná, t.j. zamestnávateľ uzatvára dohodu s viacerými zamestnancami pracujúcimi na tom istom pracovisku, t.j. uzatvárajú sa dohody o hmotnej zodpovednosti s každým zamestnancom, v dohode je však uvedená doložka, ktorá zakladá spoločnú hmotnú zodpovednosť.

42. Súd mal ďalej za preukázané, že žalobca a žalovaný v ten istý deň, t.j. 5.5.2008 uzavreli aj písomnú individuálnu Dohodu o hmotnej zodpovednosti, podľa ktorej žalovaný prevzal „na základe inventúry“ hmotnú zodpovednosť a súčasne sa zaviazal všetky hodnoty riadne a bežne vyúčtovať a urobiť všetko, aby nevznikli škody na zverenom majetku, ďalej sa zaviazal prevziať hmotnú zodpovednosť za prevzaté a zverené hodnoty uvedené v bode 1, ako aj hodnoty, ktoré prevezme v súvislosti s vykonávaním svojej funkcie a ďalej sa žalovaný zaviazal prevziať zodpovednosť za prípadný schodok na týchto hodnotách, pokiaľ by nepreukázalo, že tento schodok nezavinil.

43. Na základe tvrdenia žalobcu mal súd za preukázané, že v mesiaci jún vykonala spoločnosť KON TIKI SLOVAKIA s.r.o. v sklade inventarizáciu skutočného stavu tovaru, pričom až po viacerých dohľadaniach bol dňa 27.10.2010 zo strany fakturačného a kontrolného oddelenia odovzdaný konečný Súpis inventúrnych rozdielov na tovare, na základe čoho bolo vyčíslené manko vo výške 442,66 EUR, t.j. hodnota zásob 74,50 EUR, ušlý zisk 220,61 EUR.

44. Žalovaný nárok neuznal v celom rozsahu a dlžnú sumu žalobcovi neuhradil.

45. Dohoda o hmotnej zodpovednosti musí byť písomná, inak je neplatná (môže byť uzatvorená osobitne alebo aj ako súčasť pracovnej zmluvy). Dohoda je dvojstranným právnym úkonom, a teda okrem náležitostí požadovaných Zákonníkom práce, by mala spĺňať aj náležitosti právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka. Aby bol právny úkon platný, musí byť, okrem iného, aj určitý.

46. Pre platnosť dohody o hmotnej zodpovednosti je potrebné splnenie formálnych podmienok, t.j. aby bola dohoda určitá, predmet dohody musí byť vymedzený určite, jasne a zrozumiteľne.

47. Materiálnou podmienkou platnosti dohody o hmotnej zodpovednosti je, aby zverené hodnoty mal zamestnanec vo svojej dispozičnej právomoci a aby išlo o zúčtovateľné hodnoty, ktoré sú primárne uvádzané v dohodách o hmotnej zodpovednosti, následne - počas trvania pracovného pomeru dochádza k situáciám, že sú dodatočne zverené zamestnancovi ďalšie hodnoty. Dôležitou súčasťou dohody o hmotnej zodpovednosti je aj tzv. inventarizácia. Povinnosť ex lege (zo zákona) vykonať inventarizáciu nariaďuje Zákonník práce v § 184 ods.1 Zákonníka práce pri jej uzavretí, zániku hmotnej zodpovednosti, preradení zamestnanca na inú prácu, pracovisko, preložení a pri skončení pracovného pomeru.

48. V spore sa preukázalo, že zo strany zamestnávateľa žalovaného neboli splnené formálne predpoklady platnosti dohody o hmotnej zodpovednosti, nakoľko dohoda prevzatí hmotnej zodpovednosti s odkazom na „všetky hodnoty“ alebo „prevzaté a zverené hodnoty uvedené v bode 1“, alebo na „hodnoty, ktoré prevezme v súvislosti s vykonávaním svojej funkcie“ je neurčitá, a teda je neplatná.

49. Okrem toho súd konštatuje, že neboli splnené ani materiálne predpoklady platnosti dohody o hmotnej zodpovednosti, pretože žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal rozsah hodnôt zverených žalovanému dňa 5.5.2008, ako to predpokladá samotná dohoda o hmotnej zodpovednosti v bode 1, 2. veta s odkazom na zverenie hodnôt „na základe inventúry“, nakoľko je nesporné (zhodné výpovede strán sporu), že pri podpisovaní dohody o hmotnej zodpovednosti so žalovaným dňa 5.5.2008 sa žiadna inventúra nevykonala.

50. Žalobca teda nepreukázal stav vecí, ktoré odovzdal žalovanému do jeho dispozície tak, aby tento stav bolo možné reálne porovnať so stavom ku dňu konania inventúry v júni 2010.

51. Na základe toho, že sa nepreukázalo, že by schodok tvrdý žalobcom vznikol zavinením žalovaného, je žalovaný v zmysle § 182 ods.3 Zákonníka práce zbavený zodpovednosti vyplývajúcej z dohody o hmotnej zodpovednosti.

Stanovisko zo súdnej praxe :

52. Zodpovednosť na základe dohody o hmotnej zodpovednosti prichádza do úvahy len vtedy, ak dôjde ku škode vo forme schodku na hodnotách (veciach) určených na obeh alebo obrát, ktoré zamestnanec prevzal. Keďže základnou právnou charakteristikou schodku je, že chýba hodnota, ktorú je zamestnanec povinný vyúčtovať, tak v tomto spore chýba moment zverenia hodnôt určených na obec alebo obrát do dispozície žalovaného, nevznikla žalovanému povinnosť vyúčtovať nezverené hodnoty (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 248/2009).

Ďalšie okolnosti vylučujúce zodpovednosť žalovaného :

53. Za mimoriadne nepresvedčivý súd považuje aj argument žalobcu, že inventúra sa mala konať „niekedy v júni“ a konečný súpis inventúrnych rozdielov bol vykonaný až o 4 mesiace potom, t.j. dňa 27.10.2010. Tento časový schodok od vykonania inventúry v neurčitom čase a následného spracovania

výsledkov inventúry fakturačným a kontrolným oddelením vnáša do posudzovania sporných okolností veľké pochybnosti.

54. Za ďalšie okolnosti vylučujúce zodpovednosť žalovaného za vzniknutý schodok súd považuje skutočnosť, že škoda zistená pri inventúre konanej v júni 2010 nevznikla v príčinnej súvislosti s plnením pracovných úloh žalovaného, ale v dôsledku iných okolností, napríklad aj tým, že žalobca nezabezpečil pre žalovaného školenie, resp. nepoučil ho o spôsobe ochrany tovaru v sklade, ďalej aj napriek predchádzajúcim zisteniam manka neurobil také vhodné opatrenia, ktoré by zamedzili vzniku ďalších krádeží a schodkov na tovare zverenom svojim zamestnancom a nezamedzil vstupu iných osôb do skladových priestorov (pána F., obchodníkov, hráčov), ktorí mohli voľne disponovať s tovarom nachádzajúcim sa v sklade, ako to vyplynulo z výpovedí žalovaného a svedka Y.

55. Toto tvrdenie vyplynulo aj z výpovede J. (5.12.2017), ale aj svedka Z. (19.1.2017), ktorí tvrdili, že do skladových priestorov mali prístup viaceré osoby nezávisle od vôle žalovaného a bez jeho vedomosti o tomto, či bez povolenia od žalovaného, ktorý napriek tomu mal niesť celú zodpovednosť za obsah skladu. Do skladu bez povolenia, či oznámenia žalovanému takto vstupovali „celá fakturácia, obchodníci, skladníci, ale aj majitelia“, a to nielen za účelom vstupu do skladu, ale aj za účelom len prechodu cez sklad. Okrem toho uviedli, že zo skladu na J. ulici vydával tovar nielen žalovaný ako skladník, či podľa žalobcu „vedúci skladu“, ale aj iné osoby, napr. aj samotný svedok (J., ktorý bol u žalobcu fakturantom, ale aj iní zamestnanci, všetci aj bez prítomnosti žalovaného. Navyše, sklad pred vstupom cudzích osôb nebol zabezpečený ani v čase neprítomnosti žalovaného, napr. v čase práceneschopnosti, pretože v tom čase sa takisto mohli dostať do skladu a vykonať práce aj ostatní skladníci a iné osoby, pretože žalovaný kľúče odovzdal a on tomu nemohol nijako zabrániť.

56. Vzhľadom na uvedené je potrebné uviesť, že konanie žalovaného vo vzťahu k ochrane svojho majetku bolo v tom čase nedostatočné a nedôsledné, najmä z hľadiska preventívnej povinnosti, nakoľko žalovaný svoj majetok nechránil dostatočne aj napriek tomu, že dlhodobo pred časom spornej udalosti jún 2010 mal vedomosť o tom, že opakovane v budove dochádzalo ku krádežiam tovaru, pričom však z jeho strany nedošlo k žiadnym výrazným opatreniam na ochranu majetku, okrem zosobňovania hodnoty krádeží svojím zamestnancom, či zmluvným partnerom (pracujúcim na základe príkaznej zmluvy).

57. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že tento postup zamestnávateľa, ktorý bol v rozpore s §415 OZ nemôže byť súdom chránený, preto z jeho titulu nemôže byť priznané plnenie.

58. Hlavnými funkciami pracovného práva je regulatívna a ochranná funkcia. Zákoník práce de lege lata chráni postavenie zamestnanca ako slabšieho účastníka pracovnoprávneho vzťahu a v početných ustanoveniach sa zákonodarca správa sociálne príkladne, čo je určité správne a v poriadku.

59. Keďže v tomto spore nie je preukázaný moment zverenia hodnôt určených do dispozície žalovaného inventúrou pri podpise dohody o hmotnej zodpovednosti, čo je v rozpore s ust. § 184 ods.1 Zákoníka práce, tak nie je preukázaný ani schodok v jeho reálnej výške a ani podiel žalovaného na vzniku manka z júna 2010 u právneho predchodcu žalobcu, tak žalovanému nevznikla povinnosť vyúčtovať hodnoty, ktoré mu reálne a preukázateľne neboli zverené.

60. Preto je nevyhnutné konštatovať, že sa nepreukázalo, že by prípadný schodok, ktorý vznikol u právneho predchodcu žalobcu bol zavinený žalovaným (jeho pričinením, ale naopak, pravdepodobne konaním zamestnávateľa, nevytvorením vhodných bezpečnostných opatrení, čo výrazne spochybnilo bezpečnosť tejto prevádzky a nemožnosť vstupu „tretích osôb“ do skladových priestorov a ochranu majetku žalobcu hmotne zodpovednými zamestnancami a nevytvorením vhodných podmienok na vykonávanie účinného dozoru žalovaným) a že tento schodok nevznikol v príčinnej súvislosti s plnením pracovných úloh žalovaným, na základe čoho súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je nedôvodný, preto súd žalobu aj v súlade s ochrannou funkciou pracovného práva v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol :

61. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

62. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ust. § 262 ods 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

65. Podľa zásad o náhrade trov konania (§255 CSP) súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, keďže bol v spore v celom rozsahu úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa ust. § 365 ods.1 CSP odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).